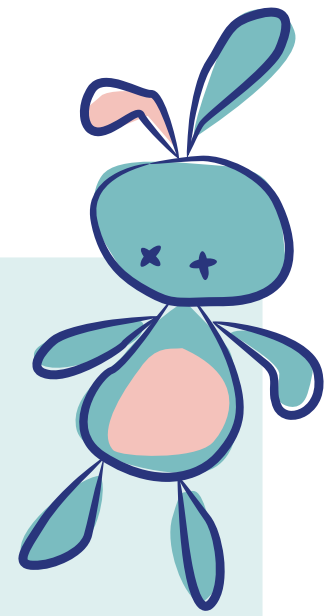

Hva gjør jeg

VED MISTANKE OM VOLD OG SEKSUELLE OVERGREP MOT BARN?

- for deg som jobber med barn, er offentlig ansatt eller er nabo

Volden kan ha mange ansikter – den kan være fysisk, psykisk, seksuell, økonomisk eller omsorgssvikt. Følg intuisjonen din!

Vold og overgrep kan skje i alle familier, uavhengig av sosial bakgrunn. Prøv å se bak fasaden!

SE

- Sår og blåmerker, gjerne flere steder på kroppen (se bilder i elektronisk veileder)
  - Brann- og stikkskader
  - Svimmelhet
  - Søvn og spiseforstyrrelser
  - Vondt imagen
  - Uro og irritabilitet
  - Depresjon
  - Utagerende eller «pleasende» adferd
  - Reaksjoner ved berøring
  - Hyppige legebesøk og innleggelses på sykehus (med diffuse symptomer)
  - Familien motsetter seg innsyn i familien
  - Bruk av rusmidler
- Vær obs på "skjulte" budskap

SPØR

Prøv å spørre om hva som har skjedd, mens du samtidig ivaretar barnet.

Start gjerne med:

- «Jeg er bekymret» Beskriv det du ser:
- «Det virker som du ofte har vondt i magen»
- «Jeg ser at du har blåmerker på armen».

Fortsett med:

- «Dette gjelder kanskje ikke deg, men min erfaring er at mange som ikke har det så greit hjemme kan få sånne plager. Hva tenker du om det?»
- «Hvordan er det å være deg hjemme?»

Tips!

- Gjenta det barnet sier.
- Still åpne spørsmål (ikke ledende)
- Bruk støtteord som «hmm...», «ja», «fortell», «fortell mer»
- Spør gjerne flere ganger, si «Jeg er her og kom innom hvis du vil snakke med meg».
- Avtal et nytt møte med barnet.

AV- KLAR

Et barn kan fortelle om hendelser hjemme litt plutselig, for eksempel i en samlingsstund, i frikvarter osv. Inviter da barnet til samtale:

- «Da du sa det ... tidligere i dag, hva mente du da?»
- «Jeg har ikke vært der, fortell så godt du kan...»
- «Hva skjer videre da?»
- «Du har fortalt meg om...»

Utvis varsomhet og ikke spør for detaljert, det er politiet eller barnehusene som foretar avhør av barnet og ønsker være den første som spør barnet om detaljene. Få barnet til å fortelle åpent!

- Når barnet er ferdig med sin fortelling, bekreft det barnet har sagt, og tydeliggjør at det hun/han har sagt er viktig.
- Ikke lov barnet at du ikke skal si det til noen. Forklar at du må snakke med noen andre voksne om det barnet har fortalt, men at du skal fortelle når du gjør det, og hvem du snakker med.

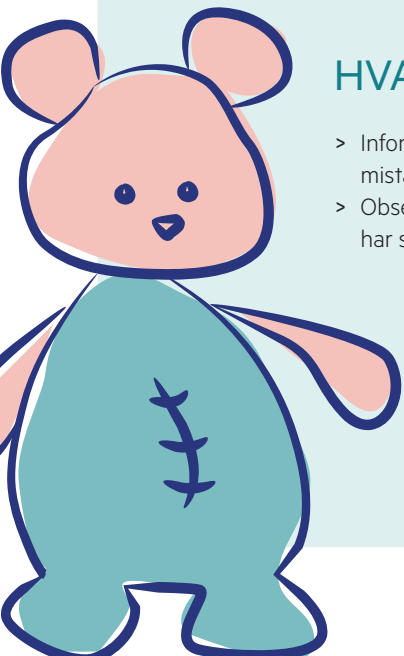
HVA GJØR DU?

- > Noter ned det som barnet har fortalt, så ordrett som mulig. Dokumentasjon er viktig, skriv "mor sier...", "barnet forteller..."
- > Du kan drøfte saken anonymt med barnevern, krisesenter eller politi
- > Drøft gjerne den konkrete saken med leder og helsesøster, der dere sammen legger en plan over hvem som gjør hva, når (akutte tiltak, bekymringsmelding, henviser til hjelpeapparat).

HVA GJØR DU?

- > Informer leder om mistanken din
- > Observer, skriv ned hva som har skjedd, angi tid og sted

Dette er et TILTAKSKORT for ansatte jf. Handlingsplan mot vold i nære relasjoner i Mossregionen (2015-2019) «Sammen mot vold» Mer informasjon, skjema og brosjyrer kan lastes ned fra www.utenvold.no (Mossregionens elektroniske veileder)

AVVERGEPLIKT:

Alle har en personlig plikt til å anmelde eller på annen måte avverge og hindre alvorlige forbrytelser.

HANDLE

AKUTT

Når du har grunn til å tro at et barn vil komme til å bli utsatt for vold, har du avvergeplikt.

- ved fysiske skader
- ved symptomer etter psykisk vold
- ved alvorlige trusler
- ved mistanke om seksuelle overgrep
- når barnet viser redsel for å gå hjem
- når barnet blir hentet av ruset foreldre
- ved mistanke om nært forestående eller gjennomført kjønnslemlestelse eller tvangsekteskap

- > **Politiet varsles umiddelbart. Barnevernet / barnevernvakta varsles samtidig.**

NB! Ved mistanke om vold mot barn, skal IKKE foreldre kontaktes.

Ved synlige skader, ta gjerne bilder med egen telefon. Vurdér om barnet skal til lege for å sikre bevis.

Din plikt er selve varslingen. Politiet vil etterforske og sørge for avhør ved barnehusene.

Vær oppmerksom på at faktorer som samlivsbrudd, arbeidsledighet, sykdom, trygd og rusmisbruk i familien kan bety økt risiko for alvorlig vold.

HVA GJØR DU VED MISTANKE OM AT ET BARN UTSETTES FOR VOLD?

- > **Bekymringsmelding sendes barnevernet**

Den skal inneholde: Personalia, årsaken til bekymring – hva har du sett, hørt, observert, oppgi kontaktperson og hva som allerede er gjort.

Meldingen sendes i samarbeid med leder. Hvis leder motsetter seg å signere, har du et selvstendig ansvar for å sende meldingen med din underskrift.

Barnevernet gir melderens tilbakemelding når melding er mottatt og undersøkelsen er avsluttet. Som venn eller nabo får du kun vite om meldingen er mottatt.

Husk!

Du skal kun melde fra om din bekymring. Det er barnevernet som undersøker saken og avgjør videre tiltak.

- > **Anonyme drøftinger**

Er du usikker? Ring barnevernet for å drøfte saken anonymt.

HVIS SAKEN ER HENLAGT, MEN VOLDEN FORTSETTER?

- > **Ny melding til barnevernet.**

Meld forholdet på nytt til barnevernet, som i mellomtiden kan ha mottatt flere bekymringsmeldinger.

- > **Informasjon om hjelpetilbudene til hjemmet**

Gi elever og foreldre informasjon om vold i nære relasjoner og hjelpetilbudene. Send med brosjyrer hjem eller del ut på foreldremøter.

Mosseregionen har egen brosjyre med felles info om krisesenter, familievern, konfliktråd, sinnemestringskurs. (Krisesenteret har brosjyrer og undervisningsmaterieill.)

MELDEPLIKT:

Du har en selvstendig plikt til å melde til barnevernstjenesten ved mistanke om vold mot barn.

VIKTIGE TELEFONNUMRE I MOSSEREGIONEN

POLITI 02800

BARNEVERN (dagtid):

Moss 69 24 85 44 Rygge 982 98 700
Råde 69 29 50 50 Våler 69 28 91 00

BARNEVERNVAKTA (akutt kveld/helg)
950 59 217

OVERGREPSMOTTAKET (voldtekt over 14 år)
47 46 21 00

HELSESØSTER:

Moss 69 24 83 20 Rygge 69 23 23 80
Råde 69 29 50 50 Våler 69 28 91 00

KRISESENTERET I MOSS (døgnåpent)
69 25 05 50

Mer informasjon, skjema og brosjyrer kan lastes ned fra www.utenvold.no (Mossregionens elektroniske veileder)

